

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONERËT PUBLIKË

Nr. ____ prot.

Tiranë, 17.6.2019

Lënda: Parashtrimet e Komisionerit Publik në seancën gjyqësore të datës 17.6.2019, për çështjen që i përket subjektit të rivlerësimit, z. Gentian Medja, konfirmuar në detyrë me anë të vendimit nr. 60, datë 1.8.2018, të Komisionit të Pavarur të Kualifikimit

Të nderuar gjyqtarë të Kolegjit të Posaçëm të Apelimit,

Komisioneri Publik, në ushtrim të kompetencave të tij kushtetuese, ka ankimuar pranë Kolegjit të Posaçëm të Apelimit vendimin nr. 60, datë 1.8.2018, të Komisionit të Pavarur të Kualifikimit.

Me anë të këtij vendimi, Komisioni i Pavarur i Kualifikimit, në përfundim të procedurave rivlerësuese mbi të tria kriteret, me shumicë votash, ka konkluduar në konfirmimin në detyrë të subjektit të rivlerësimit, z. Gentian Medja, magjistrat/gjyqtar pranë Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë, Tiranë.

Bazuar në nenin B, pika 3, germa “c”, e aneksit të Kushtetutës dhe nenit 65/2 të ligjit nr. 84/2016, Operacioni Ndërkombëtar i Monitorimit (në vijim referuar ONM) ka paraqitur pranë Institucionit të Komisionerëve Publikë: *“Rekomandim për paraqitje ankimi”*, ndaj vendimit nr. 60/2018, të Komisionit të Pavarur të Kualifikimit. Objekti i këtij rekomandimi lidhet vetëm me vlerësimin dhe përfundimet e Komisionit për kriterin e aftësive profesionale të subjektit të rivlerësimit. Ndër të tjera, sipas këtij rekomandimi, vlerësohet fakti se ankimimi i vendimit do të mundësojë që Kolegji i Posaçëm i Apelimit:

- të vendosë nëse rezultati i vlerësimit të aftësisë profesionale është i justifikuar;
- të sqarojë disa çështje ligjore dhe
- të ofrojë disa udhëzime të përgjithshme mbi qasjen dhe metodologjinë e vlerësimit të aftësive profesionale.

Komisioneri Publik, bazuar në parashikimet e nenit 179/b, pika 5 e Kushtetutës, nenit C, pika 2, nenit E dhe F, pika 7 të aneksit të Kushtetutës, pasi vlerësoi rekomandimin e ONM-së, provat dhe faktet e administruara nga hetimit administrativ i Komisionit të Pavarur të Kualifikimit, për rastin objekt ankimi, konsideron se vlerësimi i kriterit të aftësive profesionale nga ana e Komisionit nuk është i plotë dhe bindës, në arritjen e përfundimit se subjekti i rivlerësimit ka arritur nivel kualifikues, referuar nenit 44, pika 1 dhe 59, pika 1, germa “c”, të ligjit nr. 84/2016.

Në këto kushte, bazuar në nenin F, pikat 3 dhe 7, të aneksit të Kushtetutës, nenin 45-55 dhe nenin 66, të ligjit nr. 84/2016, në vijim paraqesim shkaqet e ankimit, si dhe sugjerimin e një metodologjie në ndihmë të vlerësimit të kriterit të aftësive profesionale, kriter ky mjaft i rëndësishëm dhe me efekte të drejtpërdrejta në interesin e publikut.

I. VLERËSIMI I KOMISIONERIT PUBLIK

Bazuar në nenin E të aneksit të Kushtetutës dhe ligjit nr. 84/2016, vlerësimi i aftësive profesionale të subjekteve të rivlerësimit ka për qëllim identifikimin e atyre subjekteve që nuk kanë kualifikimin e duhur profesional për të ushtruar detyrën dhe të atyre, të cilët kanë mangësi profesionale, që mund të korrigjohen përmes edukimit.

Gjatë kryerjes së procedurave të rivlerësimit të këtij kriteri, objekti i hetimit dhe i kontrollit materializohet në vlerësimin e veprimtarisë etike dhe profesionale të subjekteve të rivlerësimit në përputhje me ligjin nr. 84/2016 dhe ligjin për statusin e gjyqtarëve dhe prokurorëve, përkatësisht ligji nr. 96/2016.

Këto kritere vlerësuese, në harmoni me parashikimin e nenit 41/3 të ligjit nr. 84/2016, vlerësohen në tri vitet e fundit të ushtrimit të detyrës së subjektit dhe referuar shtojcës 4 të këtij ligji, bazohen në 3 dokumente ligjore të përzgjedhura prej subjektit të rivlerësimit dhe 5 dosje gjyqësore të përzgjedhura sipas një sistemi objektiv e rastësor.

Për rastin objekt ankimi, rezulton se organi ndihmës, Inspektorati i Lartë i Drejtësisë, bazuar në nenin 43/2 të ligjit nr. 84/2016, ka kryer vlerësimin e aftësive profesionale dhe në përfundim ka dërguar raportin¹ mbi analizimin e aftësive profesionale për subjektin e rivlerësimit, z. Gentian Medja.

Pas administrimit të këtij raporti, Komisioni ka vendosur të thellojë hetimin administrativ për kriterin e aftësive profesionale për subjektin, z. Gentian Medja, duke përzgjedhur në mënyrë rastësore edhe 5 çështje gjyqësore shtesë nga tabelat statistikore të paraqitura nga KLD-ja, të cilat iu dërguan për analizë Inspektoratit të KLD-së.

Nga vlerësimi i dy raporteve të Inspektoratit të KLD-së², që përfshin analizimin e 13 çështjeve gjyqësore të gjykuara nga subjekti (10 të përzgjedhura me short dhe 3 të paraqitura nga subjekti), Komisionit i kanë rezultuar këto gjetje:

- (i) Mosrespektim në mënyrë të përsëritur i afateve në gjykimin e çështjeve;
- (ii) Mungesë në mënyrë të përsëritur i veprimeve për thirrjen apo shtyrjen e seancave përgatitore dhe seancave gjyqësore, duke mos lëshuar vendime të ndërmjetme apo urdhra nga ana e gjyqtarit;
- (iii) Mungesë e procesverbaleve të mbajtura nga sekretaria gjyqësore;
- (iv) Parregullsi gjatë veprimeve përgatitore në mënyrën e njoftimit të palëve etj.;
- (v) Referenca të gabuara të dispozitave ligjore në vendim.

Bazuar në nenin 52 të ligjit nr. 84/2016, subjektit të rivlerësimit i ka kaluar barra e provës për të paraqitur shpjegime dhe prova për të kundërtën e gjetjeve të sipërcituara.

Pas administrimit të shpjegimeve dhe provave të paraqitura nga subjekti i rivlerësimit, shumica e trupit gjykues të Komisionit, ndër të tjera, ka arsyetuar se mangësitë e konstatuara për kriterin profesional të subjektit nuk janë të tilla sa ai të konsiderohet i papërshtatshëm (pika 4 dhe 5 e nenit E, e aneksit të Kushtetutës dhe neni 61, pika 4 e ligjit nr. 84/2016) apo të tilla që të mundësohet rikuperimi me program trajnimi (pika 3 e nenit E, të aneksit të Kushtetutës dhe neni 60, pika 1 e ligjit nr. 84/2016).

¹ Shkresa nr. ***, datë ***.2.2018, e IKLD-së. Analiza e gjetjeve të raportit I i referohet të dhënave të nxjerra nga tri grupet e burimeve të informacionit: (i) formularit të vetëvlerësimit dhe dokumentacionit të paraqitur nga vetë subjekti; (ii) 5 dosje të vëzhguara, të përzgjedhura me short dhe (iii) të dhënat nga burimet arkivore të KLD-së. Në lidhje me burimet arkivore rezulton se për subjektin janë paraqitur 8 ankesa, ku 4 prej tyre janë arkivuar pas shqyrtimit, 3 të tjera kanë rezultuar të pabazuara pas verifikimit, ndërsa 1 ankesë e vitit 2016 është regjistruar për vlerësim profesional dhe etik, për shkak të tejkalimit të afatit standard të gjykimin.

² Në rastin konkret, dy raportet e Inspektoratit janë kundërshtuese, edhe të vetë njëri-tjetrit në lidhje me kriterin matës, atë të respektimit të afateve të gjykimin nga ana e subjektit të rivlerësimit dhe nuk pasqyrojnë të gjitha mangësitë në aspektin profesional, të dala nga hetimi administrativ.

Komisioneri Publik, bazuar në nenin 179/b të Kushtetutës, nenin E të aneksit të Kushtetutës, ligjin nr. 84/2016 dhe ligjin nr. 96/2016, vlerëson se arsyetimi dhe përfundimet e arritura në vendimin nr. 60/2018 të Komisionit përmbajnë shkaqe, të cilat duhet të shqyrtohen nga juridiksioni kontrollues/rivlerësues i Kolegjit të Posaçëm të Apelit.

Komisioneri Publik çmon se arsyetimi i Komisionit kundrejt gjetjeve në vlerësimin e aftësive profesionale nuk evidenton rastet ku “papërshtatshmëria” ose “mangësitë” e subjektit të rivlerësimit janë rezultat i një vlerësimi të bazuar në indikatorë objektivë, të matur çështje pas çështje, e duke u dhënë peshën e nevojshme për rivlerësimin e aftësive profesionale, kur ato përsëriten dhe janë sistematike në veprimtarinë profesionale të subjekteve të rivlerësimit.

Si pasojë e këtij arsyetimi të zgjedhur, Komisioni, referuar mangësive të konstatuara në 13 çështjet e përzgjedhura për subjektin, i ka vlerësuar duke u bazuar në mënyrë të përgjithshme në nenet 72-74 të ligjit nr. 96/2016, duke pranuar të gjitha pretendimet e subjektit rreth mangësive të konstatuara³, si dhe duke vlerësuar se dhe në referencë të neneve 75 dhe 76 të ligjit nuk kanë rezultuar të dhëna negative.

A- Lidhur me gjetjen se subjekti nuk ka respektuar afatet në gjykimin e çështjeve, ndër të tjera, Komisioni ka arritur në përfundimin se: *“Subjekti ka pasur një ngarkesë të lartë në punë (sa trefishi i ngarkesës mesatare për një gjyqtar të shkallës së parë), gjë që u vërtetua me të dhënat statistikore të KLD-së, prapësimet e parashtruara dhe dokumentet e paraqitura nga subjekti ...”*.

Në opinionin e Komisionerit Publik, për vlerësimin e kësaj gjetjeje, Komisioni duhej t'i referohej kritereve të parashikuara në nenin 71 të ligjit nr. 96/2016, duke zbërthyer përmbajtjen e dispozitës në indikatorë objektivë, të tillë siç parashikohet në nenet 72-74-75-76 të këtij ligji, në konsideratë të të gjitha aspekteve që përbëjnë një performancë të mirë gjyqësore.

Si shembull, aftësia për të kryer procedurat gjyqësore, parashikuar nga neni 74 i ligjit nr. 96/2016, matet me treguesit mbi numrin mesatar të seancave gjyqësore për çdo çështje, kryerjen e veprimeve procedurale të nevojshme për organizimin e procesit gjyqësor, mënjanimin e seancave gjyqësore joproduktive, duke përfshirë edhe monitorimin e dërgimit pa vonesë të akteve të nevojshme të njoftimit të palëve. Burime të tjera të vlerësimit, veçanërisht në lidhje me aftësitë organizative, janë aftësia për të mbajtur me rregullësi aktet në dosjen gjyqësore, si dhe krijimin e tyre pa mungesa.

B- Lidhur me gjetjen se në vendimet e subjektit përgjithësisht ka mungesë të veprimeve për thirrjen apo shtyrjen e seancave përgatitore dhe seancave gjyqësore, pasi nuk janë lëshuar vendime të ndërmjetme apo urdhra nga ana e gjyqtarit, si dhe ka parregullsi në veprimet përgatitore në mënyrën e njoftimit të palëve, Komisioni ndër të tjera ka arsyetuar se: *“Pasi ushtroi të drejtën e barrës së provës, subjekti rrëzoi disa nga parregullsitë procedurale të konstatuara gjatë procesit të rivlerësimit profesional, të përmendura më sipër në këtë vendim. ...Në asnjë nga çështjet e verifikuara nuk vërtetohet që këto parregullsi të jenë bërë pengesë në mbarëvajtjen e procesit, si dhe subjekti të ketë shkelur të drejtat e palëve në proces (neni E, pika 5, e aneksit të Kushtetutës)”*.

Arsyetimi se subjekti ka rrëzuar mangësitë procedurale për konstatimin e mungesës së vendimeve të ndërmjetme dhe urdhrave për mbarëvajtjen dhe zhvillimin e gjykimeve, duke pranuar pretendimin e tij se ato gjejnë pasqyrim në procesverbalet gjyqësore, duhet interpretuar me përmbajtjen e neneve 25/2 dhe 27, të ligjit nr. 49/2012, të ndryshuar.

C- Lidhur me gjetjen se ka vendosur në mënyrë të pasaktë referencën e dispozitave ligjore, Komisioni, ndër të tjera, ka arsyetuar se: *“...subjekti i rivlerësimit ka pranuar që mund të ketë*

³ Mosrespektim i afateve ligjore në gjykimin e çështjeve, parregullsi në kryerjen e veprimeve procedurale për thirrjen dhe shtyrjen e seancave përgatitore dhe ato gjyqësore, mosnxjerrjen e vendimeve të ndërmjetme, parregullsi në njoftimin e palëve gjyqësore, mungesa e procesverbaleve, referencat e gabuara ligjore etj.

ndodhur në ndonjë rast shënimi i gabuar i referencave ligjore në procesverbalet e seancave, për shkak të ngarkesës në punë të tij, por dhe të sekretarisë gjyqësore. Ndërsa në rastin kur është konstatuar se është zbatuar referencë ligjore e ndryshme nga ajo e kërkesëpadisë, shumica arsyeton se subjekti i rivlerësimit, në përgjigjen e tij, i është referuar vendimit unifikues, nr. 3/2012, të Gjykatës së Lartë, sipas të cilit gjyqtari nuk është i detyruar t'i përmbahet bazës ligjore të padisë”.

Në opinionin e Komisionerit Publik, vendimi unifikues nr. 3/2012, i Gjykatës së Lartë, nuk mund të konsiderohet se gjen vend në interpretimin e situatës ligjore të pretenduar nga subjekti, në lidhje me mangësitë e konstatuara. Në referim të këtij vendimi, nuk mund të shpjegohen mospërputhjet e konstatuara midis pjesës hyrëse dhe asaj arsyetuese të vendimit gjyqësor, pra referimit të gabuar të bazës ligjore midis arsyetimit me atë të dispozitivit të vendimit. Në këtë rast, standardi i arsyetimit të vendimeve gjyqësore është pjesë e garancisë për një proces të rregullt ligjor, qëndrim i mbajtur ky nga jurisprudenca e Gjykatës Kushtetuese.

II. ARGUMENTIMI LIGJOR

Komisioneri Publik konstaton se, nga praktika e deritanishme, sikundër dhe në rastin objekt ankimi, vlerësimi i kriterit profesional ka gjetur një trajtim të përgjithshëm nga ana e Komisionit, duke u bazuar kështu kryesisht në përfundimet e raporteve të hartuara nga organet ndihmëse, që në shumicën e rasteve kanë një qasje jo të detajuar në trajtimin e kriterëve të vlerësimit, duke u prirur të jenë pozitive, duke vështirësuar kështu një optikë objektive të vlerësimit të aftësive profesionale për qëllim të procesit të rivlerësimit.

Kjo praktikë vlerësimi vë në dyshim efektivitetin e kontrollit të kriterit të aftësive profesionale, nëse modeli vlerësues do vijojë të bazohet vetëm në një referencë të përgjithshme të neneve 72 dhe 74, të ligjit nr. 96/2016, pa një metodologji konkrete dhe indikatorë përcaktues dhe të matshëm të meritës profesionale për subjektet e rivlerësimit që do të konfirmohen në sistemin e drejtësisë.

Vlen të theksohet se institucionet e rivlerësimit, posaçërisht, Komisioni, në referencë të rolit që i njeht neni 179/b, pika 5, i Kushtetutës, në këtë proces duhet të sigurojnë të gjitha mjetet dhe mënyrat e përshtatshme, brenda parashikimeve ligjore, që bëjnë të mundur që të tria kriteret e rivlerësimit kalimtar: i) pasuria; ii) figura; iii) profesionalizmi, të vlerësohen mbi bazën e një metodologjie transparente, origjinare dhe të përshtatshme, me qëllim arritjen e objektivit kryesor të procesit, rikthimin e besimit të publikut në sistemin e drejtësisë.

Kreu VI i ligjit nr. 84/2016 ka përcaktuar rregullat e përgjithshme, burimet dhe procedurën që ndiqet për të hetuar dhe vlerësuar aftësitë profesionale të subjekteve të rivlerësimit. Aftësitë profesionale të subjekteve të rivlerësimit kanë qenë dhe vijnë të jenë objekt i vlerësimit dhe nga organet e tjera qeverisëse të sistemit të drejtësisë, që kanë pjesë të kompetencës së tyre kushtetuese garantimin e standardeve më të larta të profesionalizmit të gjyqtarëve dhe prokurorëve në Republikën e Shqipërisë.

Thënë kjo, Komisioneri Publik gjen me vend të nënvizojë se procedurat e vlerësimit të aftësive profesionale, për efekt të zbatimit të ligjit nr. 84/2016 dhe procesit të rivlerësimit kalimtar të gjyqtarëve dhe prokurorëve si i tërë, nuk mund të konsiderohen thjesht në nivelin konstatues dhe certifikues të gjetjeve të organeve të tjera ndihmëse, që mbështesin institucionet e rivlerësimit, sikundër janë Inspektorati apo struktura e posaçme pranë Prokurorisë së Përgjithshme.

Në lidhje me kompetencat, rolin e patjetërsueshëm, unik, udhëheqës dhe origjinar, që kanë institucionet e rivlerësimit gjatë kryerjes së këtij procesi të posaçëm, në kontrollin e kriterëve të parashikuara në Kushtetutës, mes të cilave dhe atij të aftësive profesionale, sjellim në

vëmendje jurisprudencën kushtetuese shqiptare, e cila, pasi kërkoi dhe mori dhe një *amicus curiae* nga Komisioni i Venecias në lidhje me pajtueshmërinë e legjislacionit të procesit të rivlerësimit kalimtar me GJEDNJ, arsyeton se: “22. *I gjithë procesi i rivlerësimit të gjyqtarëve dhe prokurorëve, si pjesë e paketës së reformës në drejtësi, edhe pse është një masë e jashtëzakonshme dhe me karakter të përkohshëm, është ngritur nga kushtetutëbërësi në rang kushtetues, duke parashikuar institucionet që do të kryejnë këtë proces, kompetencat e tyre, si edhe mënyrën e zgjedhjes së anëtarëve dhe garancitë që ata gëzojnë. Qëllimi i përcaktimit të kompetencave të këtyre organeve në mënyrë të drejtpërdrejtë në Kushtetutë do të thotë se asnjë institucion nuk mund të marrë këto kompetenca apo t’i anashkalojë ato”.*

Në këtë interpretim të normave kushtetuese dhe ligjore për procesin e rivlerësimit, nën udhëzimet e *amicus curiae* të Komisionit të Venecias, duke marrë në konsideratë mundësinë e mbivendosjes ose marrjen *de facto* të kompetencave rivlerësuese nga institucione të tjera, ekzistuese, të ndryshme nga ato të rivlerësimit, jurisprudenca jonë kushtetuese është shprehur se: “...*këto organe nuk e ushtrojnë veprimtarinë e tyre ligjore në mënyrë të shkëputur nga veprimtaria e organeve të rivlerësimit, KPK-ja dhe KA-ja, por nën mbikëqyrjen dhe kontrollin e këtyre të fundit. Për shkak të misionit që ato kanë dhe funksionit që kryejnë, qëllimi i përfshirjes së tyre në këtë proces është që të ndihmojnë organet kushtetuese në ushtrimin e kompetencave kushtetuese. Duke bërë një interpretim të tillë të këtyre dispozitave ligjore, konkludohet se edhe në këtë rast ligji nuk e ka zhvendosur kontrollin dhe hetimin tek organet ekzistuese dhe ato nuk kanë marrë dhe as nuk ushtrojnë kompetencat që u njihen organeve të reja kushtetuese”.*

Është e rëndësishme të theksohet se institucionet e rivlerësimit, posaçërisht, Komisioni, në referencë të rolit që i njeh neni 179/b, pika 5, i Kushtetutës, në këtë proces duhet të sigurojnë të gjitha mjetet dhe mënyrat e përshtatshme, brenda parashikimeve ligjore, që bëjnë të mundur që të tria kriteret e rivlerësimit kalimtar: i) pasuria; ii) figura; iii) profesionalizmi, të vlerësohen mbi bazën e një metodologjie transparente, origjinare dhe të përshtatshme, me qëllim arritjen e objektivit kryesor të procesit, rikthimin e besimit të publikut në sistemin e drejtësisë.

Në vlerësimin e Komisionerit Publik, është detyrë e të gjitha institucioneve të rivlerësimit që ky proces, duke u udhëhequr nga transparenca dhe profesionalizmi, të mund të realizohet duke qenë institucionet e rivlerësimit të përgatitura për të përmbushur ato vetë kompetencat e tyre ligjore, sigurisht në frymën e bashkëpunimit me institucionet e tjera ekzistuese, por pa krijuar varësi nga metodologjia dhe rezultatet e ushtrimit të kompetencave nga këto organe, të cilat, sipas parashikimit kushtetues, luajnë vetëm një rol ndihmës në këtë proces.

21. Në jurisprudencën e lartpërmendur kushtetuese thuhet po ashtu qartë se: “40. ... *dispozitat e ligjit garantojnë aksesin në të gjithë informacionin dhe dokumentet e disponuara nga grupi i punës, dhe garantojnë kontrollin efektiv mbi veprimtarinë e grupeve të punës nga KPK-ja. Organet e tjera, të cilat janë të përfshira në procesin e rivlerësimit, kanë funksione ndihmëse dhe instrumentale, që kanë për qëllim të ndihmojnë institucionet kushtetuese në përmbushjen e mandatit të tyre. Në të gjitha rastet, autoriteti vendimmarrës mbetet tek organet e rivlerësimit (KPK-ja dhe KA-ja), të krijuara për këtë qëllim në përputhje me dispozitat e Kushtetutës, si organe gjyqësore të pavarura dhe të paanshme”.*

22. Megjithëse, roli i institucioneve të tjera të parashikuara në Kushtetutë dhe në ligj, gjatë procesit të rivlerësimit, është i dorës së parë, Kushtetuta dhe ligji i detyron institucionet e rivlerësimit që të ushtrojnë të pavarur kompetencën e tyre dhe të marrin përgjegjësitë për të gjetur mjetet procedurale efektive për këtë qëllim. Kjo është dhe fryma e interpretimit kushtetues shqiptar, teksa arsyetohet: “44. ...*duke bërë një interpretim sistematik të dispozitave të ligjit të kundërshtuar, nga konteksti i tyre, si dhe nisur nga kuptimi i përgjithshëm i këtij ligji,*

vlerëson se qëllimi i tyre është përcaktimi i rregullave që do të ndiqen gjatë procesit të rivlerësimit nga organet kushtetuese të pavarura, të cilat janë të vetmet organe që kanë kompetencën për të realizuar kontrollin e pasurisë, të figurës dhe të aftësive profesionale të subjekteve të rivlerësimit, si dhe kriteret dhe mënyra e realizimit të këtij procesi. Në këtë kuptim, e gjithë fryma që përshkon dispozitat kushtetuese dhe që reflektohet edhe në dispozitat konkrete të ligjit të kundërshtuar, është se procesi i rivlerësimit kalimtar të gjyqtarëve dhe të prokurorëve kryhet nga organet e rivlerësimit me ndihmën e organeve të tjera shtetërore ekzistuese, të cilat, për shkak të qëllimit për të cilin janë krijuar, mënyrës së organizimit dhe funksionimit, si dhe kompetencave që ushtrojnë, do të ndihmojnë organet e rivlerësimit në ushtrimin e funksioneve të tyre kushtetuese dhe përmbushjen e misionit të tyre”.

Si pjesë e këtij interpretimi, nisur nga specifikat që secili nga kriteret e rivlerësimit mbart në vetvete, Komisioneri Publik çmon se veçanërisht për të garantuar efikasitetin e vlerësimit të kriterit të aftësive profesionale, në mënyrë profesionale dhe transparente, brenda kufijve të vendosur me ligj, është e domosdoshme që institucionet e rivlerësimit të përdorin një metodologji të qartë, e cila përfshin dhe bën pjesë të saj edhe vlerësimin e Inspektoratit, por nuk mbetet e varur prej tij.

Vlerësimi i kriterit të aftësive profesionale, në vlerësimin e Komisionerit Publik, ka një rëndësi thelbësore dhe nuk mund të konsiderohet si një element më pak i rëndësishëm, sesa vlerësimi i pasurisë apo i kontrollit të figurës në procesin e rivlerësimit kalimtar të gjyqtarëve dhe prokurorëve.

Ndërkohë, Komisioneri Publik konstaton se, në vendimin konkret të Komisionit, kriteri i vlerësimit të aftësive profesionale rezulton të jetë analizuar si një element, ekzistenca e të cilit është e varur nga ekzistenca e gjetjeve në vlerësimin e pasurisë dhe atë të kontrollit të figurës, pasi vetëm kështu, duke ndikuar në pasurim të padrejtë ose cenim të figurës së subjektit të rivlerësimit, mungesa e aftësive profesionale të subjektit të rivlerësimit mund të cenojë besimin e publikut te sistemi i drejtësisë.

Kjo qasje, në vlerësimin e Komisionerit Publik, nuk është shprehje e parashikimeve kushtetuese dhe ligjore. Vlerësimi i aftësive profesionale, vlerësimi i pasurisë dhe vlerësimi i kontrollit të figurës, po aq sa janë të ndërlidhur, qëndrojnë të pavarur gjatë kryerjes së procedurave dhe arritjen e përfundimeve në kuadër të procesit të rivlerësimit kalimtar. Secili nga këto kritere është po aq i rëndësishëm dhe vendimtar për konfirmimin ose jo të subjekteve të rivlerësimit.

Interpretime të kundërta me sa më lart, mund të na udhëheqin në situata të tilla, kur një subjekt rivlerësimi arrin të konfirmohet, vetëm sepse kalon nivelin e besueshmërisë në vlerësimin e pasurisë dhe kontrollit të figurës, paqka se çalon në kriterin e vlerësimit të aftësive profesionale.

Një gjyqtar apo prokuror i papërshtatshëm profesionalisht dëmton po aq besimin e qytetarëve në sistemin e drejtësisë, sa një subjekt i rivlerësimit, që rezulton me pasuri të pajustificuara ose kontakte apo sjellje te papërshtatshme.

Interpretimi i mësipërm gjen materializim dhe në çështjen konkrete të shqyrtuar nga Komisioni, për subjektin e rivlerësimit, z. Gentian Medja. Komisioni, me të drejtë, konstaton se subjekti i rivlerësimit kalon nivelin e besueshmërisë në vlerësimin e pasurisë dhe të kontrollit të figurës, por në vlerësimin e Komisionerit Publik, Komisioni nuk ka arritur të evidentojë, kategorizojë dhe të vlerësojë siç duhet një sërë gjetjesh, që lidhen me mangësi të konsiderueshme të aftësive profesionale të shfaqura nga z. Gentian Medja.

Sa më sipër, nisur nga kompetencat kushtetuese dhe ligjore, që i njihen Kolegjit në procesin e rivlerësimit kalimtar të gjyqtarëve dhe prokurorëve, veçanërisht në orientimin e praktikës së Komisionit në çështje të ngjashme (neni 66/2 i ligjit nr. 84/2016), Komisioneri Publik vlerëson se nëpërmjet ankimit të paraqitur dhe akteve bashkëlidhur, të parashtrorë një metodologji në lidhje me vlerësimin e burimeve të aftësisë profesionale për subjektet e rivlerësimit, në kuadër të zbatimit të aneksit të Kushtetutës dhe ligjit nr. 84/2016.

Metodologjia e sugjeruar përkthen përdorimin e katër kriterëve të vlerësimit profesional të parashikuar në nenin 71, të ligjit nr. 96/2016 si: **i)** aftësitë profesionale; **ii)** aftësitë organizative; **iii)** etikën dhe angazhimin ndaj vlerave profesionale; **iv)** aftësitë personale dhe angazhimi profesional.

Në bazë të kësaj metodologjie, secili nga këta katër indikatorë zërthehet në nënindikatorë dhe çdo nënindikator përmban në vetvete elemente që shërbejnë për matjen e tyre.

Kështu: **(i) aftësia profesionale** e magjistratit/gjyqtar, neni 71/a përcaktohet në nënkriteret e nenit 72, të përkthyer në nënindikatorë me elementet përkatëse, si:

Njohuritë ligjore, nënindikator, që vlerësohet duke u bazuar në këto elemente: a) aftësitë e gjyqtarit për të marrë vendime gjyqësore, në konsideratë të treguesve të tillë si: a.1) aftësia e përgjithshme për të interpretuar ligjin; a.2) identifikimin e konfliktit të normave; a.3) për të përdorur parimet e përgjithshme të teorisë së të drejtës dhe a.4) aftësinë për të analizuar jurisprudencën.

Arsyetimi ligjor, nënindikator, që vlerësohet duke u bazuar në këto elemente: a.1) qartësia dhe kuptueshmëria e vendimit; a.2) struktura e qëndrueshme dhe e mirorganizuar e vendimit, si dhe a. 3) cilësia e analizës dhe e argumentimit logjik.

(ii) Aftësia organizative, neni 71/b, përcaktohet në nënkriteret e nenit 74, të përkthyer në nënindikatorë me elementet përkatëse, si:

Aftësia për të përballuar ngarkesën e punës, nënindikator, që vlerësohet duke u bazuar në këto elemente: a.1) respektimi i afateve ligjore; a.2) plotësimi i standardeve minimale kohore; a.3) koha mesatare që i dedikohet çdo çështjeje dhe a. 4) koha mesatare për marrjen e vendimit.

Aftësia për të kryer procedura gjyqësore, nënindikator, që vlerësohet duke u bazuar në këto elemente: a.1) numri mesatar i seancave gjyqësore për çdo çështje; a.2) kryerja e veprimeve të nevojshme procedurale për organizimin e procesit gjyqësor, për shmangien e seancave gjyqësore joproductive; a.3) mbikëqyrja e kryerjes së akteve të nevojshme të njoftimit; a.4) qenia e plotë dhe paraqitja e rregullt e dosjes; a.5) dokumentacioni i mbajtur me kujdes.

(iii) Etika dhe angazhimi ndaj vlerave profesionale, neni 71/c, përcaktohet në nënkriteret e nenit 75, të përkthyer në nënindikatorë me elementet përkatëse, si:

Etika në punë, nënindikator, që vlerësohet duke u bazuar në këto elemente: a.1) ankesat dhe rezultati i verifikimit të tyre; a.2) mendimi i kryetarëve të gjykatave dhe a.3) vendimet përfundimtare për masat disiplinore brenda periudhës përkatëse të rivlerësimit.

Integriteti, nënindikator, që vlerësohet duke u bazuar në këto elemente: a.1) ankesat dhe rezultati i verifikimit të tyre; a.2) mendimi i kryetarëve të gjykatave dhe a.3) vendimet përfundimtare për masat disiplinore brenda periudhës përkatëse të rivlerësimit dhe/ose raportet e ILDKPKI-së.

Paanësia, nënindikator, që vlerësohet duke u bazuar në këto elemente: a.1) përdorimi i gjuhës diskriminuese; a.2) numër mjaft i lartë i kërkesave të palëve për përjashtimin e magjistratit/gjyqtar, si dhe a.3) tregues nga burime të tjera vlerësimi.

(iv) Aftësitë personale dhe angazhimi profesional, neni 71/ç, përcaktohet në nënkriteret e nenit 76, të përkthyer në nënindikatorë me elementet përkatëse, si:

Aftësia e komunikimit, nënindikator, që vlerësohet duke u bazuar në këto elemente: a.1) komunikim i qartë dhe transparent me palët gjyqësore, publikun, subjektet e tjera, të tretët, në a.2) respektim të konfidencialitetit dhe parimeve të mbrojtjes së të dhënave personale.

Aftësia për të bashkëpunuar me kolegët dhe gatishmëria për t'u angazhuar, nënindikator, që vlerësohet duke u bazuar në këto elemente: a.1) komunikimi dhe ndërveprimi me kolegët ose administratën gjyqësore; a.2) shkëmbimi i njohurive profesionale dhe eksperiencës.

Administrimi i dosjeve gjyqësore, nënindikator, që vlerësohet duke u bazuar në këto elemente: a.1) pjesëmarrja në formimin vazhdues të Shkollës së Magjistraturës ose pjesëmarrja në trajnime të tjera profesionale etj. a.2) gatishmëria e gjyqtarit për të udhëhequr magjistratët e ardhshëm gjatë stazhit profesional dhe/ose për trajnimin e magjistratëve të rinj; a.3) pjesëmarrja në veprimtari ndërinstytucionale ose veprimtari të gjykatës me publikun; a.4) publikime shkencore.

Në zbatim të kësaj metodologjie, vlerësimi i kriterëve, duke i përkthyer në indikatorë, nënindikatorë, me elementet përkatëse të tyre, kryhet duke identifikuar për çdo burim vlerësimi gjetjet pozitive dhe negative, duke i dhënë njëkohësisht një vlerë të matshme konkrete (+/-).

Në qoftë se rivlerësimi profesional do të kryhej mbi bazën e kësaj metodologjie, edhe në rastin konkret, secili kriter ligjor i vlerësimit do të mund të merrte peshën e tij specifike për të 13 rastet e shqyrtuara, ku të identifikohesh me vlerësim pozitiv apo negativ, duke prodhuar një rezultat final për subjektin e rivlerësimit.

Kjo metodologji, që parashtrohet për vlerësim nga ana e Kolegjit në këtë ankim, është produkt i vlerësimit që Komisioneri Publik i ka bërë rekomandimit të ONM-së për çështjen konkrete, por vjen njëkohësisht edhe si rezultat i bindjes së Komisionerit Publik, se ajo përmban një qasje të përshtatshme në lidhje me përcaktimin e indikatorëve objektivë për vlerësimin e kriterëve të vlerësimit profesional, të parashikuar nga ligji nr. 96/2016.

III. KËRKIMI I ANKIMIT

Nisur nga parashikimi i nenit 179/b/5 të Kushtetutës, neneve C/2, E dhe F/7 të aneksit të Kushtetutës, konsiderojmë se vlerësimi i Komisionit të Pavarur të Kualifikimit për kriterin e aftësisë profesionale nuk ka qenë i plotë për krijimin e bindjes se subjekti i rivlerësimit ka arritur një nivel kualifikues, bazuar në dispozitën e nenit 44/1 dhe 59/1, c të ligjit nr. 84/2016.

Referuar pikës 3, të nenit F, të aneksit të Kushtetutës dhe pikës 2, të nenit 66, të ligjit nr. 84/2016, kërkojmë që shkaqet e këtij ankimi të merren në shqyrtim nga ana e Kolegjit dhe, vetëm pasi të ketë kryer vetë Kolegji një hetim në lidhje me vlerësimin e aftësive profesionale të subjektit të rivlerësimit, z. Gentian Medja, mbështetur në metodologjinë e paraqitur në këtë ankim dhe rekomandimin e ONM-së, në zbatim të nenit 66, të ligjit nr. 84/2016, të vendosë në mënyrë alternative:

- Ndryshimin e vendimit nr. 60, datë 1.8.2018, të Komisionit të Pavarur të Kualifikimit,
ose

- Lënien në fuqi të vendimit nr. 60, datë 1.8.2018, të Komisionit të Pavarur të Kualifikimit.

KOMISIONERI PUBLIK

Florian BALLHYSA